

NYOLCSZOROSAN MEGTÉRÜL AZ ÁLLAMNAK A MESTERIT VÉGZŐKRE KÖLTÖTT ÖSSZEG

Jól „fizethet” az oktatás

Az oktatás az egyik legelőnyösebb befektetés, amelyet egy állam tehet – figyelmeztetnek a civilek, miután egy Romániában egyedülálló kutatásban számszerűsítették a romániai tanügyben egy főre jutó költségeket és a „nyereséget”. Például a mesterit végzett polgárok esetében minden egyes, oktatásukra költött lej után 8 lej kap vissza az állam adó formájában.

» PÁVA ADORJÁN

Adó formájában nyolcszorososan megtérül minden egyes lej a román állam számára abból az összegből, amelyet egy magiszteri képzést végzett polgár oktatására költ a teljes tanügyi cikluson keresztül, óvodától egészen a mesteriig – derül ki a Deloitte Románia felméréséből. Az országban egyedülálló kutatás eredményei szerint az állam átlagosan 168 ezer lej költ minden olyan polgár oktatására, aki elérte a felsőfokú képzés magiszteri fokozatát. Ugyanakkor ez a személy élete során átlagosan 1,45 millió lej fizet vissza az államnak adók és illetékek formájában – olvasható a Mediafax hírügynökség által idézett, a World Vision Románia szervezet által megrendelt kutatás összegzésében. Tehát a mesterit végzett polgárok esetében minden egyes, oktatásukra költött lej után 8 lej kap vissza az állam, ami a befektetés 700 százalékos megtérülését jelenti. Ezzel szemben egy elemi osztályokat végzett munkanélküli – akinek nem biztosították a továbbtanulás lehetőségét – élete során

A társadalom hősei. Az egyetemet, mesterit végzettek sokkal többet adóznak

90 ezer lej kénytelen költeni az állam.

A kutatás eredményeiből kitűnik, hogy az iskolázottság mértékével arányosan nő a befizetett adók összege. Egy elemi (0–4.) osztályt végzett polgár évente legtöbb 10 363 lejjel járul hozzá az ország költségvetéséhez; egy maximum szakiskolát végzett személy legtöbb 20 517 lejt adózik évente, miközben a felsőfokú végzettséggel rendelkezők esetében ez az összeg több mint 40 ezer lejre nőhet. A Deloitte kutatásának eredményei szerint a várható bruttó fizetés nagyjából megduplázódik minden egyes iskolai szint elérése után. Azaz egy középiskolát végzett személy átlagosan kétszer annyit keres, mint az, aki abbahagyta tanulmányait az általános iskola, tehát nyolcadik osztály végén, az egyetemet végzettek pedig szintén kétszer több pénzt kaphatnak, mint a csak érettségi oklevéllel rendelkezők. A kutatás készítői megjegyzik, ezek az adatok egyaránt érvényesek az alkalmazottakra, a mezőgazdaságban dolgozókra és az

egyéb ágazatokban tevékenykedő szabadúszókra is.

Mihaela Nabăr, a főleg vidéki gyerekek oktatáshoz való hozzáférést elősegítő, jogvédelemmel is foglalkozó World Vision Románia civil szervezet ügyvezető igazgatója kifejtette, tudomásuk szerint ez az első olyan kutatás, amely valós pénzügyi eszközökkel számszerűsíti a romániai oktatás költségeit és a befektetésből származó, az államot és a társadalmat illető nyereséget. „Egyértelmű következtetéseket kellene levonni. Az oktatás az egyik legelőnyösebb befektetés, amelyet egy állam tehet, ezt a kutatásunk adatai bizonyítják. Az államnak be kellene tartania a törvényt, és az oktatásra kellene fordítania a bruttó hazai termék 6 százalékát, mint ahogyan ezt vállalta. A World Vision Románia programjai révén kiegészíti azt az összeget, amelyet az állam fordít a tanügyre, a befektetés pedig javít az oktatás minőségén és elérhetőségén” – nyilatkozta a Mediafax szerint Mihaela Nabăr.

Nyomás a településeken az uniós pénzek miatt

» BÍRÓ BLANKA

Nagy nyomás nehezedik az önkormányzatokra, hogy hívják le és költse el az európai uniós pénzeket – jelentette ki csütörtöki sajtótájékoztatóján Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere. Felidézte, a múlt héten írtak alá két finanszírozási szerződést az Unió 2014–2020-as kiírása keretében, miközben 2023-ig el kell költeni minden forrást. Hozzátette, a sepsiszentgyörgyi önkormányzat már 2015-ben előkészítette a dokumentációkat, az önrész is meglett volna, de a pályázatokban csomagok van-

nak, nem lehet külön kezelni egyes kiírásokat. Anyagi szempontból is negatívan érintette az önkormányzatokat a késés, hiszen mostanra nagyon megdrágult az építőanyag. Aggasztó ugyanakkor az építőiparban jelentkező munkaerőhiány is. A versenytárgyalásokra jelentkeznek még cégek, meg is nyerik a kiírást, a kivitelezés azonban akadályokba ütközik – mondta a politikus. A munkaerőhiány nemcsak Romániában, hanem az egész Unióban gondot okoz, hiszen minden tagország építkezéssel próbálja fellendíteni a járvány miatt megtorpant gazdaságot – részletez-

te Antal Árpád. Zajlik a képzett és a képzetlen munkaerő elszívása, hiába növelik Romániában a béreket, ha a nyugati országokban is egyre nagyobb a kereslet az építőmunkások iránt, és többet fizetnek az e szektorban dolgozóknak – mutatott rá a szociológus végzettségű polgármester. Hozzátette, a probléma gyökere a népességszökkenésben rejlik. Rámutatott, Romániában 1967–1968-ban mintegy kétmillió gyerek született, amikor ők elérik a nyugdíjkorhatárt, helyettük legtöbb 500 ezer új munkavállaló lép be, mert a 2000-es években már csak ennyi gyerek született.

BALOGH
LEVENTE

» VEZÉRCIKK

És még mindig taktikáznak

Vélhetően kevés példa akad arra a világban, hogy egy politikust bosszúból, lejáratás céljával bízzanak meg kormányalakítással, de az eddigiek alapján úgy tűnik, Romániában most éppen ez a helyzet. Arról ugyanis, hogy Klaus Iohannis államfő a közvéleményt meglepve már az első egyeztetések után annak a Dacian Cioloşnak adott kormányalakítási megbízást, akinek pártja, az USR a kormányból való kilépésével előbb felrobbantotta a koalíciót, majd a szélsőséges AUR-t is magában foglaló ellenzékkel összeállva meg is buktatta a kormányt, vélhetően csak a nagyon naiv szemlélők hihetik azt, hogy célja a válság mihamarabbi lezárása. Nehéz ugyanis elhinni, hogy Iohannis, aki eddig minden eszközt bevetett annak érdekében, hogy a korábban általa vezetett PNL irányítsa a kormányt, most hajlandó átengedni a kabinet vezetését azon pártnak, amely ugyan elvileg hasonló oldalon áll, mint a liberálisok, de éppen ezért azok szavazótáborára hajt. A döntés ezért inkább taktikázásnak tűnik, amely azt célozza, hogy mégiscsak a PNL adhassa a kormányfőt, ráadásul lehetőleg ismét az éppen most megbuktatott Florin Cîțu személyében. Az alkotmány ugyanis a kormány megbuktatása után két esetben biztosít lehetőséget a kormányalakítási kísérletre, ha pedig mindkét próbálkozás kudarcot vall, előre hozott választások következnek. Iohannis úgy gondolhatja, hogy ha Cioloş kudarcot vall, akkor másodsorra a PNL jelöltjét bízza meg kormányalakítással. Arra számítanak ugyanis, hogy az USR ugyanúgy nem akar előre hozott választásokat, mint a PNL, a jelenlegi népszerűségi mutatók szerint ugyanis mindkét párt támogatottsága hónapok óta folyamatosan zuhan, miközben az ellenzéki PSD és az AUR népszerűsége egyre nagyobb. Azért pedig, hogy Cioloş kudarcot valljon, és ne lehessen kormányfő, a koalícióra kiszemelt PNL és RMDSZ már a nyilatkozatok szintjén is mindent megtesz. Láthatóan igyekeznek tovább csorbítani az USR által magáról, mint a jogállami értékek legfőbb letéteményeséről kialakított képet, amikor megpróbálják egyre jobban rátolni az USR-t arra a két pártra, amelyekkel szemben korábban meghatározta magát, de amelyekkel a Cîțuval szembeni ellenszenv miatt mégis simán összebútorozott. Persze nem mindig fedi egymást, hogy miként kalkulálnak a politikusok, és hogyan alakul majd a valóság. Láthattuk ezt a PNL és az USR között kialakult konfliktus kapcsán is, amelyben vélhetően mindkét fél úgy számolt, hogy az országúton egymással szemben száguldó két autó sofőrje közül a másik legalább az utolsó pillanatban félrerántja a kormányt – hogy aztán a frontális ütközés, azaz a végigvitt kormánybuktatás után most mindketten zavarodottan tántorogjanak.

Így aztán még az is előfordulhat, hogy végül mégis tető alá hozzák a Cioloş vezette PNL–USR–RMDSZ-kormányt. Ehhez persze a másik két pártnak számos fontos tárcát – és természetesen jelentős forrásokat – kell ígérnie. Amúgy Cioloş személye akár még jól is jöhet, hiszen Iohannis és a PNL a kormány esetleges kudarcaiért majd őt tehetné felelőssé, miközben az ország külföldi ázsiója szempontjából sem másodlagos, hogy a Renew Europe EP-frakcióvezetőjeként közel áll az EU jelenleg legbefolyásosabb politikusának babérajára törő francia elnökhöz, Emmanuel Macronhoz. Mindenestre külön bájít kölcsönöz az ügynek, hogy a belpolitikai válság idején, sajátos stílusú „rendezésére” tett kísérlet olyan körülmények között zajlik, hogy minden korábbinál agresszívan tombol a koronavírus-járvány, az energiaárak elszabadultak, és a hitelek törlesztőrészeleteinek kiszámításához alapul szolgáló bankközi alapkamat is felfelé kúszik.

Mindezek megoldása a jelek szerint továbbra is csak a nyilatkozatok szintjén jelent prioritást, a lényeg továbbra is a saját politikai pozíciók megerősítését szolgáló taktikázás.